

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

ז' בסיון התשס"ח
10 ביוני 2008

חוזר גופים מוסדיים 2008-9-7
סיווג: כללי

שימוש בפוליגרף ביישוב תביעה

בתוקף סמכותי לפי סעיף 2(ב) לחוק הפיקוח השירותים הפיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, ולפי סעיף 39(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, ולאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, הריני להורות כדלקמן:

1. הגדרות

בחוזר זה:

"תביעה" - דרישת תשלום מגוף מוסדי לפי תנאי פוליסת ביטוח או תקנון קופת גמל, או לפי הוראות כל דין הרלוונטיות למימוש זכויות וחובות מכוח פוליסה או תקנון כאמור, למעט דרישה להעברת כספים בין קופות גמל.
"תובע" - מי שבא בתביעה כלפי גוף מוסדי.

2. איסור חיוב עריכת בדיקת פוליגרף

גוף מוסדי לא יחייב עריכת בדיקת פוליגרף, לרבות במסגרת פוליסת ביטוח או תקנון קופת גמל.

3. הצעה לעריכת בדיקת פוליגרף

(א) בדיקת פוליגרף תעשה רק לאחר שנחתם הסכם פוליגרף בין הגוף המוסדי ובין התובע.
(ב) גוף מוסדי רשאי להציע לתובע לערוך בדיקת פוליגרף רק לאחר שהתובע הגיש לגוף המוסדי תביעה, ובתנאי שבשלב בירור התביעה או בשלב בדיקה מחודשת של זכאות התובע, עלו חשדות למרמה מצד התובע.
(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב) ובסעיף קטן 4(ז) להלן, גוף מוסדי רשאי להיעתר לבקשה של תובע מיוצג על ידי עורך דין לערוך בדיקת פוליגרף, גם אם לא עלו חשדות למרמה מצד התובע, ובלבד שבהסכם הפוליגרף מוסכם שאם התובע ימצא דובר אמת, הבדיקה תהווה ראיה מכרעת ואם לא ימצא דובר אמת, יראו את הבדיקה כאילו לא התקיימה ולא יעשה בה כל שימוש.

(ד) טרם ההצעה לעריכת בדיקת פוליגרף, יכין הגוף המוסדי מסמך המתעד את החשדות שעלו והסיבות להם. על גבי המסמך יופיע תאריך עריכתו ופרטי עורך המסמך, והוא יישמר בתיק התביעה. לאחר סיום בירור התביעה יימסר עותק של המסמך לתובע.

(ה) טרם ההצעה לעריכת בדיקת פוליגרף, יודיע הגוף המוסדי בכתב לתובע כי קיימים חשדות למרמה מצידו.

4. הסכם ובדיקת הפוליגרף

(א) טרם החתימה על הסכם פוליגרף ינקוט הגוף המוסדי בגילוי נאות אודות תנאי הסכם הפוליגרף, יסביר לתובע, הן בכתב והן בעל פה, את הנושאים המפורטים בנספח לחוזר זה, וימליץ לו להיוועץ בעורך דין בקשר לעריכת בדיקת הפוליגרף.

(ב) הגוף המוסדי יספק לתובע רשימה של מכוני בדיקה בהם תוכל להיערך הבדיקה, שמהם יבחר התובע את המכון בו תיערך הבדיקה. הרשימה תכלול לפחות 5 מכוני בדיקה, שאינם קשורים ואינם בעלי זיקה לגוף המוסדי, בפריסה גיאוגרפית נאותה, בהתאם למקום מגורי התובע.

(ג) הגוף המוסדי ישא בעלות בדיקת הפוליגרף.

(ד) הסכם הפוליגרף ייחתם רק לאחר שניתנה לתובע שהות מספקת לבחינת ההצעה לעריכת בדיקת פוליגרף, ולא פחות מ- 24 שעות ממועד מתן ההצעה.

(ה) הסכם הפוליגרף יתייחס לאירוע שבגיננו הוגשה התביעה.

(ו) הסכם הפוליגרף לא יתנה על הוראות כל דין, על סעיפי פוליסת הביטוח או על תקנון קופת הגמל, לפי העניין.

(ז) בהסכם הפוליגרף או בכל מסמך אחר לא יהיה תנאי לפיו בדיקת הפוליגרף תשמש ראיה מכרעת.

(ח) בהסכם הפוליגרף או בכל מסמך אחר לא יהיה תנאי לפיו התובע מנוע מלערוך בדיקת פוליגרף נוספת.

(ט) הסכם הפוליגרף יכלול את האמור בנספח לחוזר זה.

(י) הסכם הפוליגרף לא ישלול או יגביל את זכותו של התובע לפנות לערכאות משפטיות.

(יא) הסכם הפוליגרף יהיה תקף רק אם התובע חתם עליו.

(יב) הגוף המוסדי לא יהיה מעורב בבדיקת הפוליגרף.

5. סירוב תובע לבדיקת פוליגרף

(א) תובע רשאי לסרב להצעת הגוף המוסדי לערוך בדיקת פוליגרף, וכן רשאי לסרב לערוך בדיקת פוליגרף גם לאחר שחתם על הסכם פוליגרף. סירוב כאמור לא יפגע בזכויותיו לרבות לעניין בירור התביעה, על פי כל דין ועל פי פוליסת הביטוח או תקנון קופת הגמל, לא ייחשב כויתור מכל סוג שהוא, ולא יוגש כראיה לבית המשפט.

(ב) סירוב כאמור בסעיף קטן (א), לא יקנה לגוף המוסדי סעד לתרופות בגין הפרת חוזה.

6. מסירת ממצאי הבדיקה

גוף מוסדי ימסור את ממצאי בדיקת הפוליגרף ומסקנותיה לתובע בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מ- 10 ימי עסקים מיום שהתקבלו אצלו.

7. שימוש בתוצאות בדיקת פוליגרף

גוף מוסדי אינו רשאי להסתמך בעת דחיית תביעה או חלק ממנה, או בעת הקטנה או הפסקת תשלומים עיתיים רק על תוצאותיה של בדיקת פוליגרף.

8. שמירת מידע

גוף מוסדי יאסוף וישמור מידע סטטיסטי לגבי מספר ההצעות שהציע לתובעים לעריכת בדיקת פוליגרף, מספר בדיקות הפוליגרף שנעשו בפועל ותוצאות בדיקות אלה.

9. תחולה

הוראות חוזר זה תחולנה על כל גוף מוסדי וכן על הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים ("קרנית") והתאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ, לרבות על כל מי שמיישב תביעות מטעם כל אלו.

10. תחילה

תחילתו של חוזר זה ביום 1 בספטמבר 2008, והוא יחול לגבי כל תביעה שנמסרה לגוף מוסדי החל מיום זה.

ידין ענתבי

הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון

נספח לחוזר פוליגרף - גילוי נאות

נספח זה יימסר בכתב לתובע על ידי הגוף המוסדי טרם החתימה על הסכם פוליגרף, ותוכנו יוסבר לו על ידו גם בעל פה.

- (1) מכונת הפוליגרף אינה "מכונת אמת" וקיים סיכוי שתובע דובר אמת ייחשב בתום הבדיקה כדובר שקר, ולהיפך.
- (2) עריכת בדיקת הפוליגרף אינה תנאי לתשלום תביעה.
- (3) טרם החתימה על הסכם הפוליגרף רשאי התובע להיוועץ בעורך דין.
- (4) אין בסירובו של התובע להיבדק כדי להביא לדחיית תביעה או להקטנה או הפסקת תשלומים עיתיים.
- (5) תובע רשאי לסרב לערוך בדיקת פוליגרף גם לאחר שחתם על הסכם פוליגרף. סירוב כאמור לא יפגע בזכויותיו לרבות לעניין בירור התביעה, על פי כל דין ועל פי פוליסת הביטוח או תקנון קופת הגמל, ולא ייחשב כויתור מכל סוג שהוא.
- (6) תובע רשאי לערוך בדיקת פוליגרף נוספת בכל מכוון פוליגרף, תוך פרק זמן סביר מיום שהועברו אליו ממצאי בדיקת הפוליגרף הראשונה ומסקנותיה.
- (7) תוצאות בדיקת הפוליגרף עשויות להוות ראיה קבילה בבית המשפט.
- (8) בדיקת הפוליגרף אינה מונעת פנייה של התובע לערכאות משפטיות.
- (9) בבית המשפט רשאי התובע לטעון כנגד מהימנות הבדיקה, נסיבות עריכתה, אופן עריכתה ממצאיה והמסקנות שעלו ממנה.
- (10) הגוף המוסדי עשוי להסתמך על הראיות שבידו על מנת להתגונן בפני תביעתו של התובע, לרבות ממצאי בדיקת הפוליגרף ומסקנותיה.